tato novelisující ustanovení jen na »dary« kat exochen, o nichž mluví § 30 cís. nař. č. 278/1915 ř. z., nikoli však na bezúplatné majetkové převody, které nejsou dary v pravém smyslu, nýbrž které jest podle § 31, č. 1 téhož cís. nař. »jako dary« jen »posuzovati«. Judikatura nejvyššího správního soudu se na tomto výkladu již dávno ustálila, finanční správa však stále žádala vyměřování darovacích poplatků. Veřejnost obviňovala finanční správu z nemorálnosti, neboť přes konstantní judikování nejvyšším správním soudem finanční úřady měly příkaz, postupovati proti tomuto výkladu zákona, a pokoušeti se o to, zda předpis se nestane pravoplatným, případně měly příkaz, jednati s poplatníkem a slevovati mu (až dvojnásobné) zvýšení poplatku, vyměřené pro domnělé zkrácení poplatku, pro případ, že se podrobí, a tím způsobem dosahovati něčeho, nač fiskus nárok neměl. V mnoha případech skutečně tímto způsobem dosáhla finanční správa, že poplatník se nebránil včas nebo vůbec. Fiskalisté naproti tomu odůvodňovali postup finanční správy tím, že má býti vyvolána revise názoru nejvyššího správního soudu a z toho důvodu že jest zapotřebí předložiti celou otázku nejvyššímu správnímu soudu znovu, s novým odůvodněním, vypracovaným doc. Dr. J. Siblíkem, a nastíněným v Slovníku veřejného práva, svazek 3, str. 211—212 a podrobně uveřejněným v Právníku 1933, str. 73—89 a 105—126.

Tím došlo konečně k tomu, že otázka byla předložena odbornému finančnímu plenu nejvyššího správního soudu, a toto usnesením z 8. VI. 1936, č. pres. 444/36 setrvalo na výkladu dosud nejvyšším správním soudem zastávaném, a vyslovilo, že majetkové převody shora uvedené ve smyslu § 31, č. 1 cís. nař. č. 278/1915 ř. z. nepodléhají darovací dani tehdy, když o nich nebyla listina zřízena.

Ani dnes ovšem není finanční správa povinna přizpůsobiti se právnímu názoru nejvyššího správního soudu. Teprve snad připravovaná osnova o reformě nejvyššího správního soudu přinese více jistoty, až stěžovatel bude míti nárok na to, aby mu finanční správa platila útraty spojené se sporem před nejvyšším správním soudem, v němž finanční správa podlehne.

Ručení za škody způsobené trolleybusy.

Trolleybus jest vozidlo, které se pohybuje po zemi, avšak nikoliv po kolejnicích, a jest poháněno živelní silou, kterou odbírá s vrchního vedení elektrického. Nemá tedy »vlastní pohon« a nemůže volně jeti ve větší vzdálenosti od vrchního vedení. Trolleybusové spoje byly v Praze nedávno zavedeny a počínají býti stále ve větší oblibě.

Trolleybusy nejsou železnicemi (nepohybují se po kolejích), proto zákon o ručení železnic se na ně nevztahuje.

Trolleybusy však také nejsou motorovými vozidly (srov. výpočet v §u 1 zák. č. 81/35, Hoffmann-Netík, Zákon o jízdě motorovými vozidly, 1935, str. 10), proto se na ně nevztahují ani předpisy o odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel.

Trolleybusy nevznášejí se ve vzduchu, a proto samozřejmě ani zákon o škodách způsobených provozem letadel nepřichází v úvahu.

Přesto, že trolleybusy ve svých účincích a ve své nebezpečnosti nejsou nikterak za autobusy, lze se domáhati náhrady škod jimi způsobených jen podle obecných předpisů občanského zákoníka. Může se státi, že k náhradě škody bude povinen jen

řidič a nikoli provozovatel, nebudou-li dány podmínky §u 1313 a) obč. zák. (provozovatel bude podle toho ručiti za řidiče jen vůči pasažérům), nebo §u 1315 obč. zák. (provozovatel bude ručiti vůči jiným osobám než pasažérům jen tehdy, když mu bude prokázána vědomost o tom, že řidič jest nebezpečný).

Různost otcovství dvojčat.

Spisovatel Jaroslav Maria líčí ve svém románě »Panstvo v taláru« osud zámožného rolníka Vavřince Meleny, jemuž bylo ve sporu dokazováno, že je nemanželským otcem dvojčat, ač bylo zjištěno, že matka obcovala téměř současně i s jiným mužem. Okresní soudce žalobu zamítl, vysloviv přesvědčení, že dvojčata mohou býti zplozena jen jedním otcem, krajský soud rozsudek změnil a uznal, že Melena považuje se otcem jednoho z dvojčat, ježto soulož s matkou doznal a soudní lékaři připustili, že každé dítě bylo počato samostatně. Autor románu, zabývaje se především tragickou stránkou případu, nevyslovil svůj názor o věci. Nevíme, zdali mu tanul na mysli skutečný případ z advokátní prakse, ale zajímavé jest, že stejným problémem zabýval se v poslední době okresní soud v D., zamítnuv žalobu dvojčat různého pohlaví, když zkouškou krve bylo zjištěno, že otcovství žalovaného k hochovi nelze vyloučiti, kdežto u děvčete lze je s určitostí vyloučiti. Zkouška krve byla z opatrnosti provedena dvakráte, po druhé odbornými lékaři serologického ústavu, za použití cizozemského séra — se stejným výsledkem. Poněvadž posudky znalců jsou v odporu s přísežnou výpovědí matky dětí, která tvrdí, že se žádným jiným mužem v kritické době neobcovala, neuvěřil soudce matce a zamítl žalobu vůbec (žalovaný soulož popíral).

K odvolání strany žalující, která vytýkala, že první soud měl alespoň otcovství k jednomu dítěti zjistiti, zrušil krajský soud v L. rozsudek z těchto důvodů: Podle stanoviska vědy lékařské dochází k podvojnému těhotenství ze dvou příčin, a to tím, že buď jsou oplodněna najednou dvě vajíčka současně zralá, anebo se z nějaké příčiny jedno vajíčko rozdělí ve dvě, z nichž pak se každé vyvíjí samo o sobě v bezvadný plod, ale oba plody mají blány a lůžko společné, oba jsou mimo to stejného pohlaví a jeden druhému je nápadně podoben. Vyvíjí-li se dvojčata ze dvou vajíček, má každý plod vlastní blány a vlastní lůžko a mohou býti různého pohlaví, ale pak nejsou si tak nápadně podobny jako v případě prvním. V tom směru neučinil první soud žádných zjištění, ač měl tak podle přesvědčení odvolacího soudu učiniti, neboť závěr lékařských znalců, že žalující dvojčata pocházejí ze dvou současně oplodněných vajíček, nemá ve spisech žádné opory. Okolnost ta mohla býti výslechem porodní asistentky a lékaře bezvadně zjištěna. První soud měl to učiniti tím spíše, protože veškeré důkazy žalovaným o soukromém životě matky dětí nabídnuté selhaly, takže za dosavadního stavu neměl soud dostatek příčiny, aby, když nevyšetřil správnost předpokladů lékařů, matce dětí nevěřil. — Bude-li případ předložen svého času nejvyššímu soudu, bude jeho stanovisko jistě zásadní povahy. Frydrych.

Dnešní krise a rozhodnutí nejv. soudů.

V úřední sbírce rozhodnutí nejvyššího soudu překvapil letos rozsah rozhodnutí civilních z r. 1935, která po prvé od r. 1921 se zmenšila na jediný svazek, obsahující 767 rozhodnutí i s rozh. slovenskými,